

17.01.2024 р.
14.30 год.

«Підвищення кваліфікації: особливості організації. Професійний стандарт вчителя: орієнтир для підвищення кваліфікації та атестації»

Альона Дідик
директор КУ «ЦПРПП ВМР»
(067) 8586159
didyk@galaxy.vn.ua

Нормативно-правова база

Закон України «Про освіту» (ст. 54. Права та обов'язки педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу):

1. Педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники мають право на підвищення кваліфікації, перепідготовку; вільний вибір освітніх програм, форм навчання, закладів освіти, установ і організацій, інших суб'єктів освітньої діяльності, що здійснюють підвищення кваліфікації та перепідготовку педагогічних працівників.
2. Педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники зобов'язані постійно підвищувати свій професійний і загальнокультурний рівні та педагогічну майстерність.

Нормативно-правова база

Закон України «Про освіту» (ст. 59. Професійний розвиток та підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників):

1. Професійний розвиток педагогічних і науково-педагогічних працівників передбачає постійну самоосвіту, участь у програмах підвищення кваліфікації та будь-які інші види і форми професійного зростання. Заклади освіти, у яких працюють педагогічні та науково-педагогічні працівники, сприяють їхньому професійному розвитку та підвищенню кваліфікації.
2. Підвищення кваліфікації може здійснюватися за різними видами (навчання за освітньою програмою, стажування, участь у сертифікаційних програмах, тренінгах, семінарах, семінарах-практикумах, семінарах-нарадах, семінарах-тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо) та у різних формах (інституційна, дуальна, на робочому місці (на виробництві) тощо).
3. Підвищення кваліфікації є необхідною умовою атестації педагогічного працівника та враховується під час обрання за конкурсом на посаду науково-педагогічного працівника.

Нормативно-правова база

Закон України «Про повну загальну середню освіту» (ст. 51. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників):

Закон України
«Про повну загальну
середню освіту»

1. Кожен педагогічний працівник зобов'язаний щороку підвищувати свою кваліфікацію відповідно до Закону України «Про освіту» з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.
2. Загальна кількість академічних годин для підвищення кваліфікації педагогічного працівника протягом п'яти років, яка оплачується за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, не може бути меншою за **150 годин**, з яких не менше **10 %** загальної кількості годин обов'язково повинні бути спрямовані на вдосконалення знань, вмінь і практичних навичок у частині **роботи з учнями з особливими освітніми потребами** та не менше **10 %** загальної кількості годин - на вдосконалення знань, вмінь і практичних навичок у частині **надання психологічної підтримки** учасникам освітнього процесу.
3. На основі **пропозицій педагогічних працівників** педагогічна рада закладу освіти формує та затверджує **річний план підвищення кваліфікації** педагогічних працівників на наступний календарний рік, що визначає вид, форму, суб'єктів підвищення кваліфікації, кількість годин і строки проходження підвищення кваліфікації педагогічними працівниками закладу освіти.

Нормативно-правова база

[Постанова КМУ від 21.08.2019 № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників».](#)

[Постанова КМУ від 27.12.2019 № 1133 «Зміни, що вносяться до Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників».](#)

[Лист МОН від 04.03.2020 №1/9-141 «Щодо підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти»](#)

ПРОВІДНІ ПРИНЦИПИ

МОЖЛИВІСТЬ ВИБОРУ

Педагоги самі вирішують, де, коли, як і з ким підвищувати власну кваліфікацію

ОБОВ'ЯЗОК

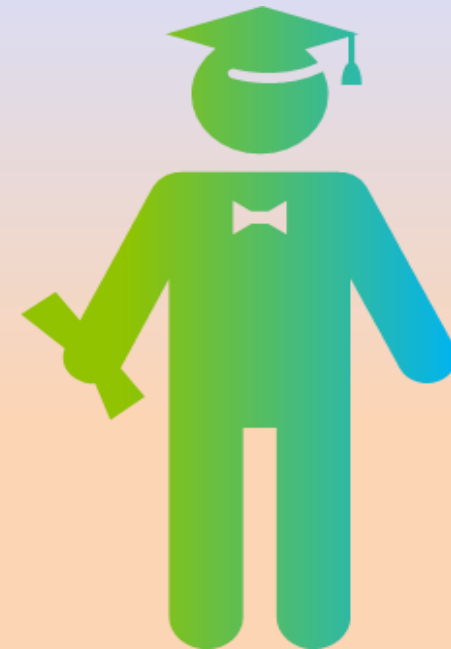
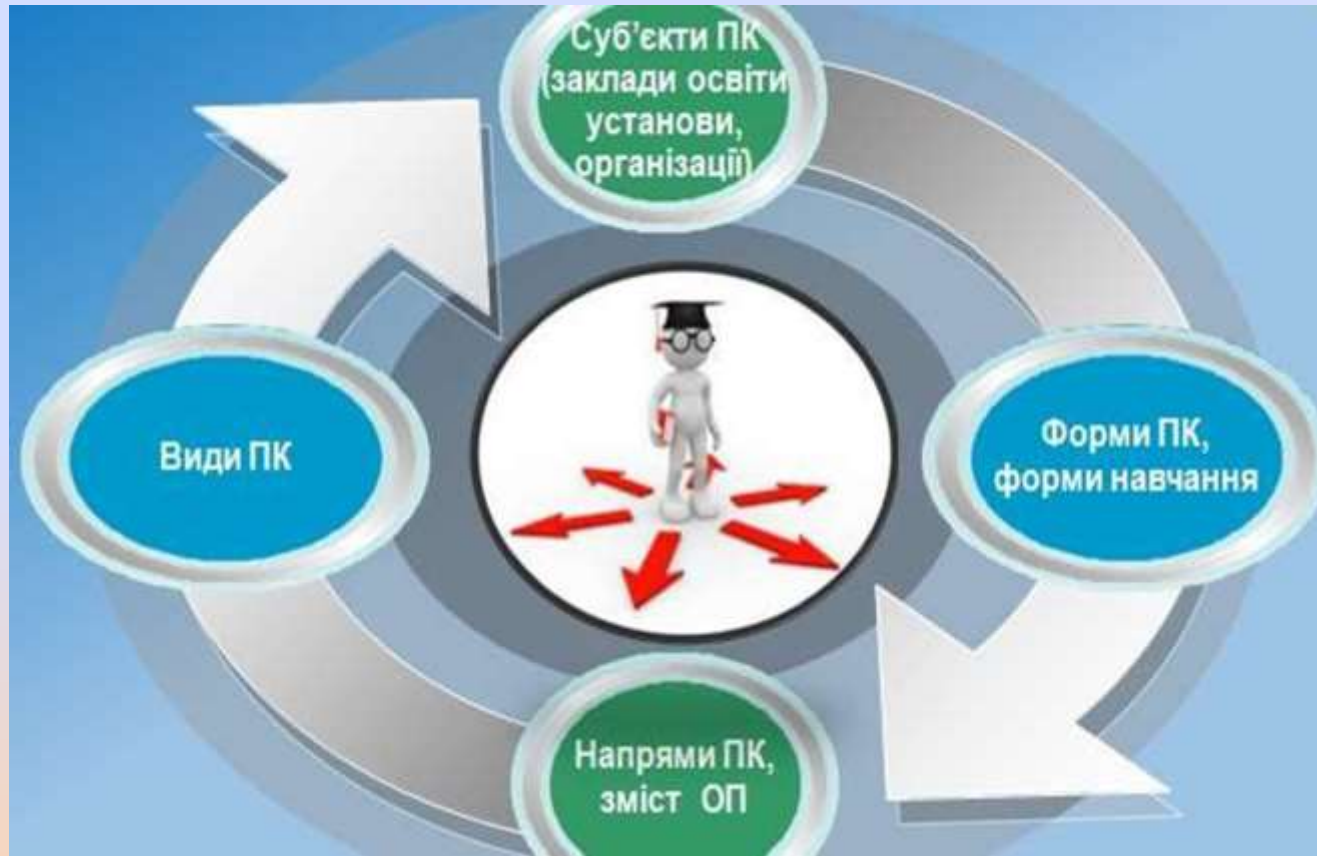
Постійно професійно розвиватися

Стаття 59 Закону України «Про освіту»

п. 2. Вид, форму та суб'єкта підвищення кваліфікації обирає педагогічний працівник

ВИБІР СУБ'ЄКТІВ

СУБ'ЄКТИ

- ✓ Заклади освіти, що мають ліцензію на ПК або проводять освітню діяльність за акредитованими ОП
- ✓ Інші заклади освіти або їх структурні підрозділи
- ✓ Наукові установи
- ✓ Юридичні особи (громадські організації)
- ✓ Фізичні особи (фізичні особи-підприємці)

РЕЗУЛЬТАТИ

- ✓ Результати підвищення кваліфікації у таких закладах освіти не потребують окремого визнання і підтвердження

Результати підвищення кваліфікації у таких суб'єктів визнаються окремим рішенням педагогічної ради

Підвищення кваліфікації

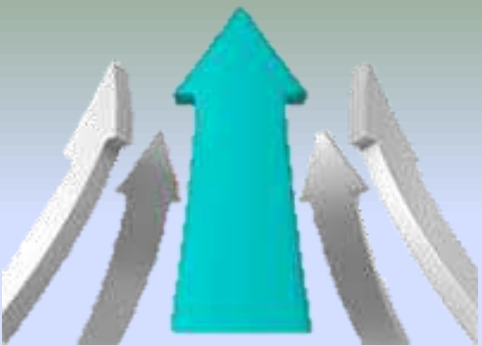
Форми

- інституційна (очна, заочна, дистанційна, мережева)
- дуальна,
- на робочому місці (на виробництві)
- дистанційна

Можуть поєднуватись
постанова КМУ
від 21.08.2019 № 800 п. 6

Види

- Навчання за програмою підвищення кваліфікації, у тому числі участь у: семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо;
- стажування;
- окремі види діяльності педпрацівників зазначені в п.26 Положення (наукове стажування, самоосвіта, здобуття наукового ступеня, вищої освіти)

ОСНОВНІ НАПРЯМИ підвищення кваліфікації

Розвиток професійних компетентностей

Формування в учнів ключових навиків (ст.12 ЗУ «Про освіту»)

Психолого-фізіологічні особливості учнів

Використання інформаційно-цифрових технологій в освітньому процесі

Створення безпечного інклюзивного середовища,
особливості інклюзивного навчання

Мовленєва, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична
компетентність

Професійні компетентності галузевого спрямування

Управлінська компетентність

Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (п.14)

ЗЗСО

Щорічне підвищення кваліфікації

що є необхідною умовою проходження ними атестації у порядку, визначеному

Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (п.16)

ЗЗСО

не менше ніж 150 годин на 5 років

Загальний обсяг підвищення кваліфікації

Щорічний обсяг (кількість годин) підвищення кваліфікації визначається педагогічним працівником та має бути відображений у відповідному плані підвищення кваліфікації, а в рік проходження атестації має бути не меншим зазначених вище обсягів.

При цьому, облік годин підвищення кваліфікації педагогічних працівників здійснюється за накопичувальною системою.

Норми щорічного підвищення кваліфікації, необхідного для проходження чергової атестації, ВІДСУТНІ

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ СЕРТИФІКАТА

1. Обліковий запис сертифіката.
2. Повне найменування та код ЄДРПОУ суб'єкта підвищення кваліфікації.
3. Зображення логотипу суб'єкта ПК.
4. ПІБ особи, яка підвищила кваліфікацію.
5. Посада та місце роботи особи, яка підвищила кваліфікацію.
6. Тема підвищення кваліфікації.
7. Обсяг (тривалість) підвищення кваліфікації у годинах та ЄКТС.
8. Опис досягнутих результатів навчання.
9. Печатка.
10. Прізвище, ініціали, найменування посади особи, яка підписала сертифікат від імені суб'єкта підвищення кваліфікації.
11. Підпис особи, яка підписала сертифікат від імені суб'єкта підвищення кваліфікації.
12. Дата видачі сертифіката.

ДОКУМЕНТ про підвищення кваліфікації

СУБ'ЄКТ ОПРИЛЮДНЮЄ НА СВОЄМУ САЙТІ

протягом 15 КАЛЕНДАРНИХ ДНІВ

Інформація, що оприлюднюється

Прізвище, ініціали
вчителя, який пройшов
підвищення кваліфікації;

форма, вид, тема (напрямок,
найменування), обсяг
(тривалість) в годинах або
кредитах ЄКТС

дата видачі, обліковий
запис документа про
підвищення кваліфікації

Планування підвищення кваліфікації

Педпрацівник надає пропозиції до орієнтовного/ річного плану підвищення кваліфікації

Пропозиції розглядає педрада для складання перспективного плану ПК на наступний календарний рік, який оприлюднюють на інформаційному стенді та сайті до 25 грудня

Після затвердження кошторису педагогічна рада закладу освіти затверджує план підвищення кваліфікації на відповідний рік у межах коштів, затверджених у кошторисі

1. На першому етапі здійснюється перспективне планування на наступний календарний рік шляхом затвердження педагогічною радою орієнтовного плану підвищення кваліфікації. Цей план оприлюднюють на інформаційному стенді закладу освіти та на його вебсайті щороку протягом двох робочих днів з дня його затвердження, але не пізніше 25 грудня поточного року. На підставі орієнтовних планів підвищення кваліфікації суб'єкти підвищення кваліфікації, що фінансуються з обласних бюджетів, та їх засновники щороку формують регіональне замовлення для потреб відповідних областей.

2. Звісно, конкретика в будь-якому плануванні починається, коли стає зрозуміло, скільки грошей на це є. Тож другий етап починається після затвердження кошторису закладу освіти на відповідний рік. Директор школи має невідкладно оприлюднити загальний обсяг коштів, передбачених для підвищення кваліфікації працівників закладу освіти. Протягом наступних 15 календарних днів кожен учитель, вже зважаючи на фінансову сторону подає пропозицію, яка містить таку інформацію:

- тема (напрямок, найменування) відповідної програми (курсу, лекції, модуля тощо);
- форма навчання;
- обсяг (тривалість);
- суб'єкт (суб'єкти) підвищення кваліфікації;
- вартість підвищення кваліфікації або вказує безоплатний характер надання такої освітньої послуги.

Пропозиції розглядає педрада, щоб сформувати план підвищення кваліфікації школи. Якщо пропозиція не містить усієї необхідної інформації, педрада не зможе взяти її до уваги. За результатами розгляду педагогічна рада закладу освіти затверджує план підвищення кваліфікації на відповідний рік у межах коштів, затверджених у кошторисі школи за всіма джерелами надходжень на підвищення кваліфікації на відповідний рік (за винятком коштів самостійного фінансування).

ПРОПОЗИЦІЯ
до орієнтовного / річного плану підвищення кваліфікації

№ з/п	ШБ педагогічних працівників	Тема (напрямок, найменування)	Суб'єкт підвищення кваліфікації	Обсяг (тривалість)	Вид навчання	Форма навчання	Строки (графік)	Вартість (або примітка про самофінансування чи безоплатність)

Дата

підпис

Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання педагогічної ради **назва закладу**
до 25.12.2023 №

Загальна кількість педагогічних працівників Закладу, які підвищуватимуть кваліфікацію – _____ осіб.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН
підвищення кваліфікації педагогічних працівників
назва закладу на 2024 рік

№ з/п	Напрямок	Суб'єкт підвищення кваліфікації	Кількість працівників	Примітка

Голова педагогічної ради

підпис

Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ

Секретар педагогічної ради

підпис

Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання педагогічної ради **назва закладу**

25.12.2023 № 5

РІЧНИЙ ПЛАН

підвищення кваліфікації педагогічних працівників **назва закладу** на 2024 рік

№ з/п	ШБ педагогічних працівників	Тема (напрямок, найменування)	Суб'єкт підвищення кваліфікації	Обсяг (тривалість)	Вид навчання	Форма навчання	Строки (графік)	Вартість (або примітка про самофінансування чи безоплатність), джерела фінансування

Голова педагогічної ради

підпис

Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ

Секретар педагогічної ради

підпис

Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ

Голові педагогічної ради **назва закладу**

КЛОПОТАННЯ

про зарахування / визнання документів про підвищення кваліфікації

Прошу зарахувати підвищення кваліфікації за напрямом (темою)

« _____ », обсягом _____ годин або _____ кредитів ЄКТС.

Додаток: копія документа про підвищення кваліфікації на _____ арк.

Дата

підпис

Що після планування?

На його основі школа в обов'язковому порядку укладає угоди із суб'єктом або суб'єктами підвищення кваліфікації. Коли навчання проведено, керівник школи приймає акт приймання-передачі наданих освітніх послуг. Важливий момент: акт підтверджує факт надання послуг з підвищення кваліфікації, а не рівень їхньої якості чи рівень здобутих вчителем результатів навчання. Тому навіть за умови необхідності додаткового визнання педагогічною радою відповідних результатів навчання акт має бути підписаний директором школи, якщо немає сумнівів щодо факту надання відповідних послуг.

І далі діють лише за планом?

Ні, трапляються зміни. Якщо вчитель звільнився або новий вийшов на роботу протягом року і постає питання про підвищення ним кваліфікації, треба внести відповідні зміни. Педрада самостійно визначає механізм та процедури внесення таких змін чи уточнень. Якщо ж ідеться про зміну термінів проходження навчання, це може бути погоджено з керівництвом без внесення в план.

Також якщо вчитель зацікавиться курсом, тренінгом, проектом з підвищення кваліфікації, він може пройти його поза планом. Але лише за власні кошти. Підвищення кваліфікації поза межами плану фінансово не відшкодовується закладом освіти. Результати позапланового підвищення кваліфікації зараховуються так само, як і планового.

Підвищення кваліфікації

Результати підвищення кваліфікації не потребують окремого визнання і підтвердження

Результати підвищення кваліфікації визнаються окремим рішенням педагогічної ради

Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (п. 25)

Визнання результатів підвищення кваліфікації педагогічних працівників

протягом 1 місяця після завершення підвищення кваліфікації

клопотання про визнання
підвищення кваліфікації

документ про проходження
підвищення кваліфікації

протягом 1 місяця з дня подання клопотання

звіт педагогічного працівника на педагогічній
раді

визнання результатів
підвищення кваліфікації

невизнання результатів підвищення
кваліфікації

рекомендації щодо повторного
підвищення кваліфікації

Результати підвищення
кваліфікації визнаються
окремим рішенням
педагогічної ради

~~ЛІЦЕНЗІЯ~~

ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ підвищення кваліфікації

Педагогічний працівник:

I. ПОДАЄ КЛОПОТАННЯ

про визнання результатів навчання
та документ про підвищення
кваліфікації

**ТЕРМІН - 1 МІСЯЦЬ ПІСЛЯ
ЗАВЕРШЕННЯ НАВЧАННЯ**

II. ПОДАЄ ЗВІТ

про результати підвищення
кваліфікації шляхом інформальної
освіти (самоосвіти), або творчу
роботу, персональну розробку
електронного освітнього ресурсу

III. ЗВІТУЄ

на педагогічній раді щодо якості виконання
програми підвищення кваліфікації,
результатів підвищення кваліфікації

Клопотання про зарахування підвищення кваліфікації

Додаток 4
до листа Міністерства освіти і науки України
від 04.03.2020 р. № 1/9-141

Зразок

Голові педагогічної ради

_____

(повне найменування закладу загальної середньої освіти)

_____

(прізвище, ініціали голови педагогічної ради)

_____

(посада, прізвище, ім'я та по батькові (у разі наявності) педагогічного працівника)

КЛОПОТАННЯ

про зарахування підвищення кваліфікації

Прошу зарахувати підвищення кваліфікації за напрямом (тематикою)

« _____ » обсягом _____ годин

або _____ кредитів ЄКТС.

Додаток: копія документа про підвищення кваліфікації на _____ арк.

Дата _____ /Ініціал імені та прізвище педагогічного працівника/
(підпис)

Подається до педагогічної ради протягом 1 місяця після завершення підвищення кваліфікації (+ документ про проходження підвищення кваліфікації)

Розглядається протягом місяця на засіданні педагогічної ради

ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ підвищення кваліфікації

Педагогічна рада:

I. ЗАСІДАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ РАДИ

протягом місяця з дати подання клопотання

II. ЗАСТУПНИК ДИРЕКТОРА ЗДІЙСНЮЄ ПЕРЕВІРКУ

прав суб'єкта надавати освітні послуги з
підвищення кваліфікації

Звітує на педагогічній раді

III. ПЕДАГОГІЧНА РАДА ЗАСЛУХОВУЄ

педагогічного працівника щодо якості
виконання програми та результатів
підвищення кваліфікації

V. В ПРОТОКОЛІ ПРОПИСУЮТЬ:

- Найменування суб'єкта підвищення кваліфікації (для юридичних осіб)/ПІБ фізичної особи, що надає освітні послуги з підвищення кваліфікації.
- Форма, вид, тема підвищення кваліфікації, його обсяг (тривалість) в годинах/кредитах ЄКТС .
- Інформація про підвищення кваліфікації педагогічного працівника.
- Прізвище, ініціали педагогічного працівника, що підвищив кваліфікацію.

IV. УХВАЛЮЄ РІШЕННЯ

про визнання/невизнання результатів підвищення кваліфікації, спираючись на виступ заступника директора з НВР та педагогічного працівника

Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (п.16)

У разі викладання декількох навчальних предметів (дисциплін) педагогічні працівники самостійно обирають **послідовність** підвищення кваліфікації за певними напрямками у міжтестастійний період **в межах загального обсягу** підвищення кваліфікації, визначеного законодавством

ЩОРІЧНО!!!
Накопичувальна система: не менше 150 годин на 5 років

4. Документ про підвищення кваліфікації

Суб'єкт на сайті оприлюднює *протягом 15 днів*

5. Визнання результатів підвищення кваліфікації

Для неліцензованих суб'єктів рішення педагогічної ради
Подати: клопотання, документ про підвищення кваліфікації, звіт про результати

3. Вибір виду кваліфікації

- Навчання за освітньою програмою;
- Стажування;
- Участь у тренінгах, семінарах-практикумах, вебінарах, майстер-класах

2. Вибір суб'єкта

Ліцензований
Неліцензований

1. Вибір напрямку

- Розвиток професійних компетентностей
- Формування в учнів ключових навиків
- Психолого-фізіологічні особливості учнів
- Використання інформаційно-цифрових технологій в освітньому процесі
- Створення безпечного інклюзивного середовища, особливості інклюзивного навчання
- Мовленєва, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність
- Професійні компетентності галузевого спрямування
- Управлінська компетентність

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

